

ANALIZA NACIONALNE RAZVOJNE STRATEGIJE DO 2030.

9. Centar znanja za društveni razvoj

AUTORI:

- Zajednica županijskih zajednica, udruga i članova HVIDR-a RH
- Savez udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja
- Udruga djece poginulih i nestalih hrvatskih branitelja Domovinskog rata
- Udruga dragovoljaca i veterana Domovinskog rata Republike Hrvatske
- Udruga hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata
- Zbor udruga veterana hrvatskih gardijskih postrojbi
- Udruga specijalne policije iz Domovinskog rata
- Udruga veterana 4. gardijske brigade
- Udruga 5. gardijske brigade „Sokolovi“
- Hrvatski časnički zbor – zajednica udruga
- Zajednica udruga hrvatskih civilnih stradalnika iz Domovinskog rata Hrvatske
- Udruga branitelja i veterana vojne policije iz Domovinskog rata
- Zajednica udruga hrvatskih branitelja liječenih od posttraumatskog stresnog poremećaja Republike Hrvatske
- Udruga Bojna Frankopan

SAŽETAK:

1. Uvod	6
- Čime se bavi analiza.....	7
- Zašto je važno napraviti analizu i koji je njezin cilj..	8
2. Područje djelovanja 9. Centra znanja	9
3. Ukratko o Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH do 2030.	10
4. Vizija Hrvatske 2030.	12
5. Prikaz Razvojnih smjerova i Strateških ciljeva	13
- Razvojni smjerovi.....	14
- Razvojni smjer 1. - Održivo gospodarstvo i društvo i SC.....	15
- Razvojni smjer 2. - Jačanje otpornosti na krize i SC.....	17
- Razvojni smjer 3. - Zelena i digitalna tranzicija i SC.....	19
- Razvojni smjer 3. - Ravnomjeren regionalni razvoj i SC.....	21
6. Uloga Ministarstva hrvatskih branitelja u postupku izrade NRS.	23
- Mjere, aktivnosti i projekti MHB prepoznati u aktima strateškog planiranja.....	23
- Projekti MHB-a iz razdoblja 2014.-2020.....	24
- MHB-a u radu radnih skupina.....	25
- Provedba aktivnosti kroz OPKK i ITP.....	26
- Poticanje aktivnog uključivanja radi promicanja jednakih prilika i aktivnog sudjelovanja, te poboljšavanja mogućnosti zapošljavanja.....	27
7. Kako su razvojni smjerovi i strateški ciljevi NRS 2030 povezani sa područjem djelovanja 9. Centra znanja	28
- Razvojni smjer 2. Jačanje otpornosti na krize Strateški cilj 5 „Zdrav aktivan i kvalitetan život.....	29
- Prikaz prioritetnih područja javnih politika za Strateški cilj 5.	30
8. Prioritetno područje 5.5. Zaštita dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji	31
- Prioriteti javnih politika na području zaštite hrvatskih branitelja i promicanja vrijednosti Domovinskog rata.....	33
9. Pregled godišnjeg izvješća o provedbi NRS 2030 za 2021. godinu	34
- Uvod u stanje društva, krize, pandemiju, štete izazvane potresima.....	35
- Stanje civilnog društva, financiranje projekata udruga (Europski strukturni investicijski fondovi).....	38
- Stvaranje strateškog okvira za razvoj civilnog društva i pokretanje izrade Nacionalnog plana stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2021. – 2027.....	40

SAŽETAK:

10. Realizacija Strateškog cilja 5. Prioritetno područje 5.5. za 2021. godinu	42
- Javni pozivi za sufinanciranje projekata udruga i rješavanje pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom.....	43
- Sklopljeni ugovori o suradnji sa bolnicama za rehabilitaciju branitelja.....	45
- Programi preventivnih sistematskih pregleda.....	46
- Donošenje izmjena i dopuna Zakona o hrvatskim braniteljima iz DR i članovima njihovih obitelji, te Zakona o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata.....	47
Rješavanja prava na stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja.....	48
- Programi stručnog osposobljavanja i zapošljavanja.....	49
- Javni pozivi za sufinanciranje umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu.....	50
- Prikupljanje podataka o osobama nestalim u Domovinskom ratu.....	51
- Strateški projekt „Uspostava veteranskih centara u RH”.....	52
- Podaci o aktima strateškog planiranja kojima se izravno podupire provedba SC 5. P.P. 5.5.....	56
- Akti strateškog planiranja.....	57
- Zaključak o provedbi NRS.....	58
11. Aktivnosti 9. Centra znanja – provedba NRS	59
- Borba u suzbijanju pandemije i elementarnih nepogoda.....	60
- Solidarno i odgovorno.....	61
- Razvojna suradnja – višeprogramske povezivanje svih Centara znanja u stvaranju Uključive i solidarne, Digitalne Hrvatske i Zelene i održive Hrvatske.....	62
- Konferencija 9. Centra znanja – prijenos specifičnih znanja.....	63
12. Zaključak Analize Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske 2030 i prijedlozi	64
13. Izvori	66

NACIONALNA RAZVOJNA STRATEGIJA

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske
do 2030. godine

UVOD

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine predstavlja temeljni dokument koji postavlja smjernice i ciljeve za dugoročni razvoj zemlje u narednom desetljeću. Strategija se fokusira na područja ekonomskog, društvenog i ekološkog razvoja s ciljem stvaranja održivog i naprednog društva.

U fokusu naše analize Nacionalne razvojne strategije RH do 2030. posebna pažnja biti će usmjerena prema braniteljskoj i stradalničkoj populaciji. Branitelji i stradalnici su važna skupina koja je doprinijela obrani i sigurnosti Hrvatske, te je stoga od velike važnosti osigurati njihovu integraciju, podršku i napredak u društvu.

ČIME SE BAVI ANALIZA?

ANALIZA

- Naša analiza će se baviti pitanjima kao što su pravedna socijalna inkluzija branitelja i stradalnika, poboljšanje njihovih uvjeta života, osiguranje dostupnosti adekvatne zdravstvene skrbi, pružanje potrebne psihološke podrške te osiguravanje obrazovnih i profesionalnih mogućnosti za njihov uspješan reintegracijski proces. Osim toga, bit ćemo usredotočeni na pitanja prava i zakonske zaštite branitelja i stradalnika, te načine na koje se Nacionalna razvojna strategija može koristiti kao alat za ostvarivanje njihovih interesa.

ZAŠTO JE VAŽNO NAPRAVITI ANALIZU I KOJI JE NJEZIN CILJ?

Važno je analizirati kako Nacionalna razvojna strategija prepoznaje specifične potrebe braniteljske i stradalničke populacije te kakve konkretne mjere i politike predviđa za njihovo zadovoljavanje. Također, treba razmotriti na koji način se provođenje strategije može poboljšati kako bi se osigurala bolja podrška i inkluzija branitelja i stradalnika

Kroz našu analizu Nacionalne razvojne strategije RH do 2030., odnosno realizaciju prve 2021. godine, cilj nam je identificirati snage, slabosti, mogućnosti i prijetnje koje strategija predstavlja za braniteljsku i stradalničku populaciju. Time želimo pružiti dublji uvid u potencijalne implikacije strategije na njihovu dobrobit i razvoj.

Na temelju ove analize, bit ćemo u mogućnosti donijeti zaključke o učinkovitosti Nacionalne razvojne strategije u podršci braniteljima i stradalnicima te predložiti moguće prilagodbe i poboljšanja kako bi se osigurala njihova potpuna integracija, održivost i napredak u društvu Republike Hrvatske.

PODRUČJE DJELOVANJA 9. CENTRA ZNANJA

- Područje djelovanja 9. Centra znanja za društveni razvoj je unaprjeđenje kvalitete življenja hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata, a tijekom 2022. godine kroz aktivnosti razvojne suradnje i analize Nacionalne razvojne strategije Hrvatske do 2030. godine, naglasak je bio na višeprogramskom povezivanju svih Centara znanja u stvaranju Uključive i solidarne Hrvatske, Digitalne Hrvatske i Zelene i održive Hrvatske.

UKRATKO O NACIONALNOJ RAZVOJNOJ STRATEGIJI

- U svijetu koji se sve brže globalizira, suočava s izazovima poput četvrte industrijske revolucije i zelene tranzicije, te brojnim prijetnjama, kao što su klimatske promjene, pandemije, geopolitički poremećaji ili migracije, Vlada Republike Hrvatske je 2018. godine započela s izradom Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine.
- Ova strategija predstavlja krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku, koja time prvi put od stjecanja neovisnosti dobiva okvir za razvoj u narednom desetljeću. Ključne elemente strateškog okvira čine vizija Hrvatske u 2030. godini, razvojni smjerovi i strateški ciljevi.
- Svi utvrđeni razvojni smjerovi i ciljevi imaju za cilj optimiziranje korištenja potencijala Hrvatske, prevladavanje gospodarskih i društvenih šteta uzrokovanih globalnom krizom te poticanje brzog oporavka zemlje.

Nakon niza rasprava, pregleda i dorada od strane institucija i raznih dionika pa tako i Ministarstva hrvatskih branitelja, Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine službeno je donesena na 6. sjednici 10. saziva Hrvatskog sabora 05. veljače 2021., postavljajući viziju, razvojne smjerove i strateške ciljeve za Hrvatsku u narednom desetljeću.

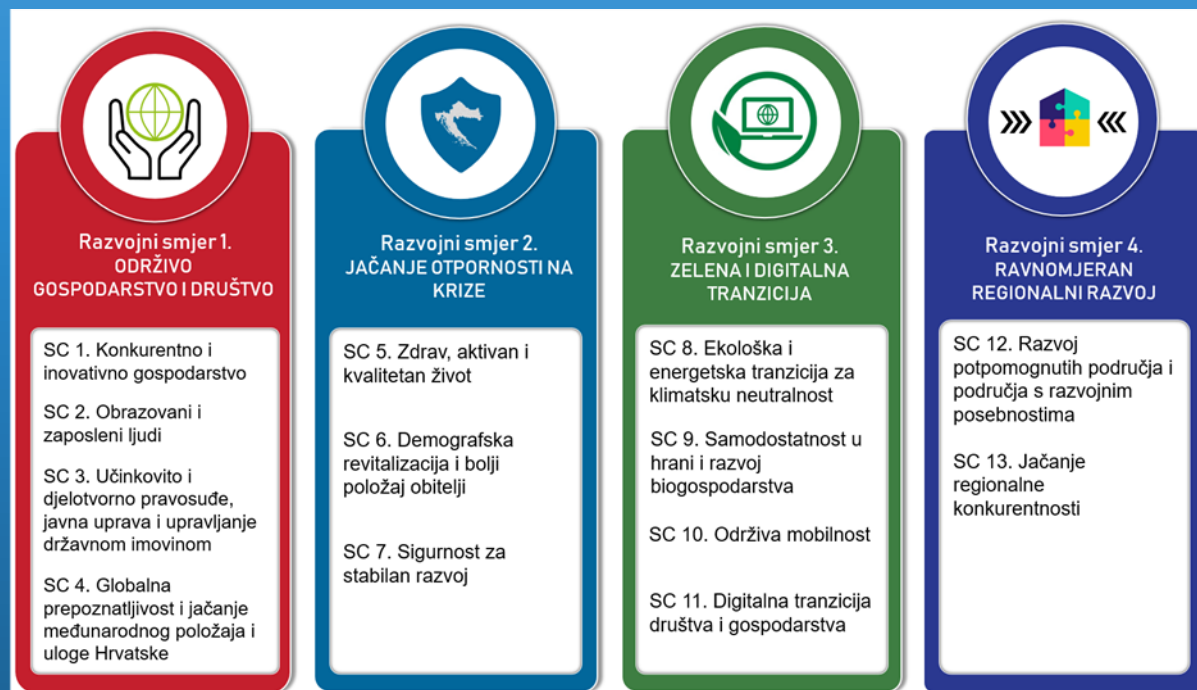

VIZIJA HRVATSKE 2030.

- Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve. Ostvarenju vizije pridonijet će postizanje postavljenih strateških ciljeva i usklađena provedba politika u četiri razvojna smjera na čije je definiranje utjecala i globalna kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa SARS-CoV-2, koja se snažno odrazila na hrvatsko gospodarstvo i sve segmente društva.

- Utvrđeni razvojni smjerovi i strateški ciljevi trebaju pridonijeti tome da Hrvatska što bolje iskoristi svoje potencijale, da se otklone gospodarske i društvene štete prouzročene globalnom krizom i potakne što brži oporavak Hrvatske. Pritom su uzeti u obzir ciljevi postavljeni u okviru Europskog zelenog plana i Europskog teritorijalnog programa 2030. Sve to bit će temelj održivom, uključivom i inovativnom razvoju Hrvatske, uz postizanje otpornosti društva i gospodarstva na globalne krize. Ova Strategija pruža okvir za provedbu strateških ciljeva čije će ispunjavanje omogućiti ostvarivanje zacrtanih razvojnih smjerova i definirane vizije Hrvatske 2030. godine.

PRIKAZ RAZVOJNIH SMJEROVA I STRATEŠKIH CILJEVA NRS 2030.

RAZVOJNI SMJEROVI

1. ODRŽIVO GOSPODARSTVO I DRUŠTVO

- Hrvatska će svoj gospodarski rast i razvoj temeljiti na povećanju produktivnosti u javnom i privatnom sektoru, stvaranju i primjeni znanja te poticanju ulaganja, inovacija i novih tehnologija u svrhu ostvarivanja tehnološki dinamičnog i izvozno orijentiranog gospodarstva.

- Razvoju gospodarstva doprinijet će i djelotvorna javna uprava i pravosuđe, koji će ujedno odgovoriti na očekivanja građana u pogledu kvalitete javnih usluga i izgradnje društva zasnovanog na vladavini prava. Politike unaprjeđenja ljudskih potencijala temeljit će se na ulaganju u ljude, na učenju kroz život i za život te na uključivanju svih društvenih skupina u svijet rada.

STRATEŠKI CILJEVI

SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo

SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi

SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom

SC 4. Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske

2. JAČANJE OTPORNOSTI NA KRIZE

- Hrvatski građani živjet će u stabilnoj i sigurnoj zemlji jasno definiranog položaja u međunarodnom okružju. Globalna kriza stavila je na kušnju zdravstvene sustave i sustave socijalne skrbi, društva i gospodarstva te način zajedničkog života i rada.

- Usmjerenost na jačanje otpornosti na krize dovest će do podizanja kvalitete života za sve građane. Tome će pridonijeti poboljšanje zdravlja građana, podizanje razine društvenih usluga i promicanje društvene uključenosti, kao i borba protiv siromaštva te stvaranje poticajnog okruženja za obitelj, demografska obnova i primjerene razine mirovina. Važan doprinos bit će i povećana sposobnost javnih službi za prevenciju različitih sigurnosnih prijetnji i reagiranje na njih.

STRATEŠKI CILJEVI

SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život

SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji

SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj

3. ZELENA I DIGITALNA TRANZICIJA

- Hrvatska će biti među europskim predvodnicima u pretvaranju klimatskih i ekoloških izazova u prilike, osiguravanjem pravedne i uključive tranzicije prema klimatskoj neutralnosti.
- Zelena i digitalna tranzicija ostvarit će se prelaskom na čistu energiju, poticanjem zelenih i plavih ulaganja, dekarbonizacijom zgrada, razvojem kružnog gospodarstva, jačanjem samodostatnosti u proizvodnji hrane, razvojem biogospodarstva te očuvanjem i obnovom ekosustava i bioraznolikosti.
- Hrvatska će postati predvodnica u zelenom gospodarstvu i uvođenju čistijih, jeftinijih i zdravijih oblika prijevoza promicanjem sigurne i održive prometne politike. Ulagat će se u digitalnu infrastrukturu i poticati uvođenje digitalnih rješenja u interesu građana i hrvatskog gospodarstva, čime će se dati doprinos u izgradnji digitalne budućnosti Europe.

STRATEŠKI CILJEVI

SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost

SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva

SC 10. Održiva mobilnost

SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva

4. RAVNOMJERAN REGIONALNI RAZVOJ

- Ravnomjieran regionalni razvoj nezaobilazna je sastavnica održivog i trajnog rasta, demografskog oporavka i smanjivanja socijalnih razlika.
- Većina manje razvijenih područja u Hrvatskoj suočava se s jednakim preprekama razvoju kao i zemlja u cjelini, no u manje razvijenim područjima te prepreke imaju još snažniji i još vidljiviji učinak na ekonomske i socijalne ishode.
- Podupiranjem teritorijalnih strategija, vođenih na regionalnoj razini omogućit će se ravnomjerniji regionalni razvoj te pridonijeti boljem standardu i kvaliteti života svih dijelova Hrvatske. Tim će se strategijama, između ostalog, potaknuti razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima (brdsko-planinska područja i otoci), jačati regionalna konkurentnosti kroz pametnu specijalizaciju i jačati uloga velikih gradova u policentričnom razvoju urbanih područja.

STRATEŠKI CILJEVI

SC 12. Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima

SC 13. Jačanje regionalne konkurentnosti

ULOGA MINISTARSTVA HRVATSKIH BRANITELJA U POSTUPKU IZRADE NACIONALNE RAZVOJNE STRATEGIJE

MJERE, AKTIVNOSTI I PROJEKTI MHB-a PREPOZNATI SU U AKTIMA STRATEŠKOG PLANIRANJA NRS 2030

2021.-2027.

- Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti
- Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom
- Program Učinkoviti ljudski potencijali
- Program Konkurentnost i kohezija

2014.-2020.

- Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH
- Strategija e-Hrvatska 2020
- Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali
- Operativni program Konkurentnost i kohezija

PROJEKTI MHB-a IZ RAZDOBLJA 2014. - 2020.

MHB je provodilo projekte i iniciralo poziv iz OPKK i OPULJP usmjerene na:

- Psihosocijalno osnaživanje - provedba znanstvenog istraživanja o kvaliteti življenja HB i stradalnika DR-a
- jačanje kapaciteta stručnjaka koji pružaju psihosocijalnu skrb hrvatskim braniteljima i stradalnicima DR-a
- Samozapošljavanje, društveno poduzetništvo
- Integriranje baza podataka MHB-a
- Pružanje izvaninstitucionalnih usluga za HB i stradalnike DR-a
- Digitalizaciju arhivskog gradiva iz DR-a
- Uspostavu veteranskih centara

MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA U RADU RADNIH SKUPINA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo hrvatskih
branitelja

Nositelj izrade sadržaja povezanog sa ciljem 4.vii.+ *Poticanje aktivnog uključivanja radi promicanja jednakih prilika i aktivnog sudjelovanja, te poboljšanja mogućnosti zapošljavanja* u **Radnoj skupini Solidarna Hrvatska**

Član **Radne skupine Pametna Hrvatska**

Član **Radne skupine za integrirani razvoj**

PROVEDBA AKTIVNOSTI KROZ OPERATIVNI PROGRAM KONKURENTNOST I KOHEZIJA I INTEGRIRANI TERITORIJALNI PROGRAM

SOLIDARNA HRVATSKA – aktivnosti vezane za izgradnju veteranskih centara - OPKK

PAMETNA HRVATSKA – aktivnosti vezane uz digitalizaciju arhivskog gradiva iz Domovinskog rata - OPKK

RS za integrirani teritorijalni razvoj – aktivnosti vezane uz očuvanje vrijednosti Domovinskog rata – programske i infrastrukturne - ITP

POTICANJE AKTIVNOG UKLJUČIVANJA RADI PROMICANJA JEDNAKIH PRILIKA I AKTIVNOG SUDJELOVANJA, TE POBOLJŠANJE MOGUĆNOSTI ZAPOŠLJAVANJA

Aktivnosti vezane uz pružanje izvaninstitucionalnih usluga od strane udruga iz Domovinskog rata

Aktivnosti vezane uz provedbu programa psihosocijalnog i zdravstvenog osnaživanja te unaprjeđenje kvalitete življenja u veteranskim centrima

KAKO SU RAZVOJNI SMJEROVI I STRATEŠKI CILJEVI NRS 2030 POVEZANI SA PODRUČJEM DJELOVANJA 9. CENTRA ZNANJA

Prateći aktivnosti Ministarstva hrvatskih branitelja u sinergiji sa udrugama 9. Centra znanja, tijekom provedbe postupka koji je prethodio izradi NRS 2030., povezanost područja djelovanja unaprjeđenja kvalitete življenja hrvatskih branitelja i stradalnika Domovinskog rata, očituje se kroz

Razvojni smjer 2. JAČANJE OTPORNOSTI NA KRIZE

Strateški cilj 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život

Prioritetno područje javnih politika 5.5. Zaštita dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

NRS 2030 - RAZVOJNI SMJER 2. JAČANJE OTPORNOSTI NA KRIZE

STRATEŠKI CILJ 5. „ZDRAV, AKTIVAN I KVALITETAN ŽIVOT”

Snazniji razvoj Hrvatske u narednom desetljeću znatno će ovisiti o njezinoj sposobnosti prepoznavanja i prilagođavanja europskim i globalnim trendovima.

Prilike treba prepoznavati, prilagođavati im se i kroz tu prilagodbu pronalaziti načine za ostvarivanje vlastitog razvojnog potencijala i unaprjeđenja životnog standarda cjelokupnog stanovništva, a mi ćemo se u ovom dijelu usmjeriti isključivo na ciljeve usmjerene na braniteljsku i stradalničku populaciju iz perspektive okupljenih udruga u 9. Centru znanja za društveni razvoj (opisanih na str. 86.-87. NRS RH 2030).

PRIKAZ PRIORITETNIH PODRUČJA JAVNIH POLITIKA ZA STRATEŠKI CILJ 5.

STRATEŠKI CILJ
NRS-a 2030.

5. Zdrav, aktivan i
kvalitetan život

1. Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb
2. Zdravlje, zdrave prehrambene navike i aktivni život kroz sport
3. Dostojanstveno starenje
4. Socijalna solidarnost i odgovornost
5. Zaštita dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

Prioritetna
područja javnih
politika

Pokazatelji učinka

		POČETNA VRIJEDNOST	CILJNA VRIJEDNOST 2030.
1. Očekivani broj godina zdravog života	žene	58,5 godina (2018.)	> 64 godine
	muškarci	56,5 godina (2018.)	> 64 godine
2. Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti		23,3 % (2019.)	< 15 %

P.P. 5.5. ZAŠTITA DOSTOJANSTVA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI TE CIVILNIH STRADALNIKA DOMOVINSKOG RATA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI

Vođena domoljubnim vrijednostima i trajnom zahvalnošću za obranjenu slobodu, Hrvatska će štititi dostojanstvo Domovinskog rata i hrvatskih branitelja, članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji jer su odlučnost, životna snaga i energija hrvatskih branitelja utkani u temelje moderne hrvatske države. Ulaganjem u društvenu infrastrukturu i poticanjem uključivanja u gospodarski život osnažit će se doprinos razvoju društva i društveni položaj hrvatskih branitelja.

Osim toga, posebna će se pažnja, u suradnji s drugim sektorima, posvetiti unaprjeđenju sveobuhvatnog sustava i infrastrukture za pružanje psihosocijalne i zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji. Poticat će se socijalno uključivanje, zapošljavanje i poboljšavanje konkurentnosti hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji na tržištu rada.

Nastavit će se ulaganja u stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te razvoj novih načina stambenog zbrinjavanja najugroženijih pripadnika društva.

➔ Nastavit će se provedba postojećih te razvoj novih aktivnosti koje se odnose na zaštitu dostojanstva i očuvanja digniteta hrvatskih branitelja i vrijednosti Domovinskog rata, osobito infrastrukturnim i programskim ulaganjima.

I dalje će se ulagati u pronalaženje posmrtnih ostataka nestalih osoba jer to predstavlja civilizacijsku obvezu Hrvatske prema obiteljima nestalih. Povezanost prisilnih nestanaka s ratnim zločinima počinjenima tijekom Domovinskog rata i dugo vremensko razdoblje od stradavanja žrtava smanjuje količinu prikupljenih saznanja i njihovu pouzdanost, ali važnost tog cilja zahtijeva nepromijenjenu upornost u pronalaženju posmrtnih ostataka svih stradalih i nestalih osoba.

PRIORITETI JAVNIH POLITIKA NA PODRUČJU ZAŠTITE HRVATSKIH BRANITELJA I PROMICANJA VRIJEDNOSTI DOMOVINSKOG RATA

Unaprjeđenje sveobuhvatnog sustava i infrastrukture za pružanje psihosocijalne i zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji te civilne stradalnike Domovinskog rata i članove njihovih obitelji na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini

Poticanje i promicanje aktivnog uključivanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji u gospodarske aktivnosti

Unaprjeđenje sustava za rješavanje slučajeva nestalih osoba u Domovinskom ratu

Ulaganja u aktivnosti povezane s očuvanjem vrijednosti Domovinskog rata

Promicanje nacionalnih interesa i zaštita digniteta Domovinskog rata i hrvatskih branitelja

PREGLED GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O PROVEDBI NACIONALNE RAZVOJNE STRATEGIJE RH 2030 ZA 2021. GODINU

Radi praćenja provedbe strateških ciljeva, NRS-om 2030 definirani su i pokazatelji učinka koji omogućavaju transparentno praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenih strateških ciljeva i donošenje odluka tijekom provedbe javnih politika.

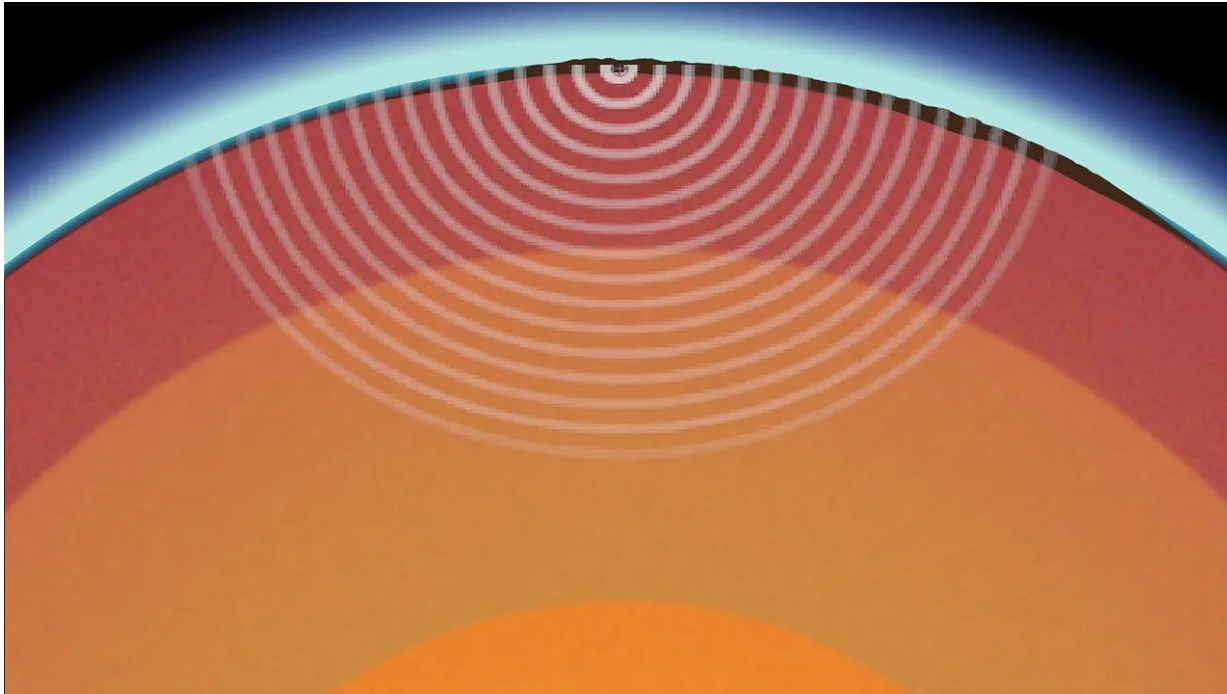
Ovo Izvješće predstavlja napredak postignut u prvoj godini provedbe NRS-a 2030 i obuhvaća razdoblje od 5. veljače do 31. prosinca 2021. Izvješće je izrađeno u suradnji koordinatora za strateško planiranje odnosno 24 tijela državne uprave, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije kao Koordinacijskog tijela u sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ureda za ravnopravnost spolova, Ureda za udruge i Ureda za zakonodavstvo. Izvješće je pripremljeno temeljem podataka dostupnih do 1. kolovoza 2022.

PANDEMIJA COVID-19

Pandemija COVID-19 u Hrvatskoj ostavila je snažne negativne posljedice na gospodarstvo te, uz najveći zabilježeni pad BDP-a, dodatno ugrozila zdravlje i život ljudi, posebice onih slabijeg zdravstvenog stanja i poznije životne dobi. Negativan utjecaj na razvoj mogao bi potrajati godinama, no za razliku od ostalih europskih država, Hrvatska se u vrijeme epidemije našla u neusporedivo težoj gospodarskoj situaciji.

ŠTETE IZAZVANE POTRESIMA

Štete izazvane potresima u središnjoj Hrvatskoj, s posljedicama u Zagrebu i okolici te na Banovini, u 2020. procijenjene su na 129 milijarde kuna, što je više od 80% godišnjeg državnog proračuna, odnosno oko četiri puta više od ukupno procijenjenog financijskog učinka krize izazvane pandemijom COVID-19 na proračun.

Jasno je da su te višestruke i istodobne krize pozornost građana i intervenciju javnih politika usmjerile na kratkoročne prioritete i rješavanje problema koji prijete usporiti ili čak i ugroziti održivost provedbe srednjoročnih i dugoročnih nacionalnih i međunarodnih planova.

Međutim, kako bi učinkovito odgovorili na velike izazove našeg vremena, svjesni društvenih, okolišnih i gospodarskih potreba, vođeni načelima održivog razvoja, aktivnosti udruga članica 9. Centra znanja usmjerile su svoj rad i sredstva u područje solidarnosti, osobito u vrijeme poplava, potresa, pandemije COVID 19, kao i aktivnosti pošumljavanja, čišćenja podmorja, zelenih površina te u senzibiliziranje stanovništva na potrebu očuvanja okoliša.

STANJE CIVILNOG DRUŠTVA, FINANCIRANJE PROJEKATA UDRUGA (EUROPSKI STRUKTURNI INVESTICIJSKI FONDOVI)

Situacija uzrokovana pandemijom COVID-19 te potresi koji su pogodili područja Grada Zagreba, Sisačko-moslavačke županije i Zagrebačke županije utjecali su i na rad organizacija civilnoga društva, koje su se dodatno angažirale u pomaganju lokalnom stanovništvu, a neke od njih su također pretrpjele značajnu štetu te je njihov rad otežan ili onemogućen.

Iz tog razloga je Ured za udruge, u 2021., u okviru javnog poziva objavljenog 2020. „Jačanje kapaciteta OCD-a za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice“, s ciljem osiguranja razvoja civilnoga društva u Hrvatskoj koji osigurava ujednačen regionalni društveno-ekonomski rast i demokratski razvoj Hrvatske, ugovorio projekte ukupne vrijednosti 120 milijuna kuna.

Tijekom 2021. potpisana su 93 ugovora ukupne vrijednosti 42.267.122,04 kuna a ugovaranje je nastavljeno i 2022. godine. Provedba projekata omogućit će jačanje lokalnih zajednica u svim područjima Hrvatske te osnažiti organizacije civilnoga društva za usluge utemeljene na potrebama zajednice i stvaranje inovativnih rješenja za oporavak društva za vrijeme i nakon pandemije COVID-19, kao i za druge potencijalne krize ovakvoga profila.

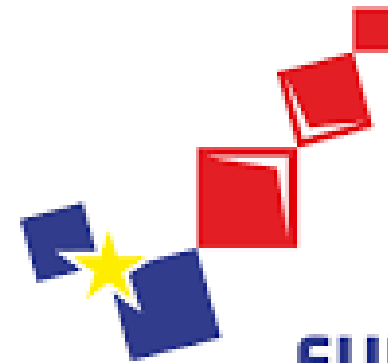
2021.

–

2027.

STRATEŠKI OKVIR ZA RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA

Predstavnici Savjeta za razvoj civilnog društva, sudjelovali su u oblikovanju institucionalnog okvira za korištenje EU fondova za razdoblje 2021.-2027. te izradi strateškog okvira za razvoj civilnog društva. Imajući u vidu da je jedan od prioriteta politike na području javne uprave i otvorenost prema savjetovanju i sudjelovanju građana i organizacija civilnoga društva u oblikovanju i provedbi javnih politika, u studenome 2021. izrađena je Procjena potreba organizacija civilnoga društva za jačanje kapaciteta u okviru EU fondova za razdoblje 2021. - 2027. Navedene aktivnosti pridonijet će jačanju institucionalnog okvira za podršku razvoju civilnoga društva, poticanju volonterstva i unaprjeđenju međusektorske suradnje tijekom oblikovanja i provedbe javnih politika za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj.

**EUROPSKI
STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI
FONDOVI**

S ciljem osiguranja kontinuiteta razvoja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, u 2021. pokrenuta je izrada Nacionalnog plana stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje od 2021. do 2027.

Nacionalni plan obuhvatit će područja normativnog, financijskog i institucionalnog okruženja za razvoj civilnoga društva te potpore djelovanju organizacija civilnoga društva kao važnih čimbenika društveno-ekonomskog razvoja Hrvatske, ali i oblikovanja i provedbe politika EU i međunarodnih politika.

**REALIZACIJA STRATEŠKOG CILJA 5.
PRIORITETNO PODRUČJE 5.5. ZAŠTITA DOSTOJANSTVA HRVATSKIH BRANITELJA I
ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI TE CIVILNIH STRADALNIKA DOMOVINSKOG RATA I
ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI – 2021. GODINA**

Od 2014. godine kontinuirano se provodi Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata, s ciljem podizanja opće kvalitete življenja i podupiranja potpune psihosocijalne reintegracije svih sudionika i stradalnika rata na području cijele Hrvatske.

U okviru provedbe Nacionalnog programa, u 2021. godini provedeno je ukupno 83.771 intervencija za 71.663 korisnika. Od ukupnog broja intervencija, tijekom 2021. godine provedeno je 1.029 mobilnih intervencija za ukupno 1.007 korisnika.

S ciljem psihosocijalnog osnaživanja, podizanja kvalitete življenja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji i stradalnika iz Domovinskog rata te promicanja vrijednosti Domovinskog rata, tijekom 2021. je proveden Javni poziv za financiranje/sufinanciranje aktivnosti udruga hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, u okviru kojeg su sufinancirane 282 aktivnosti udruga, sufinancirana nabavka 172 ortopedska i ostala medicinska pomagala za 144 korisnika i osigurana izvanredna jednokratna novčana pomoć za 14.428 korisnika.

Proveden je Javni poziv za sufinanciranje projekata rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom, financiran sredstvima državnog proračuna.

U okviru Poziva sklopljeni su ugovori s 19 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za sufinanciranje 21 projekta prilagodbe objekata javne namjene osobama s invaliditetom.

U svrhu unaprjeđenja sveobuhvatnog sustava za pružanje psihosocijalne i zdravstvene skrbi hrvatskih branitelja, tijekom 2021. sklopljeni su ugovori o suradnji sa Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice, Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Daruvarske toplice, Specijalnom bolnicom za medicinsku rehabilitaciju Lipik te Lječilištem Topusko.

Nastavljena je provedba bolničke medicinske rehabilitacije hrvatskih branitelja te su tijekom 2021. pravo na bolničku medicinsku rehabilitaciju ostvarila ukupno 934 korisnika.

U okviru „Programa preventivnih sistematskih pregleda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata za 2021. godinu“, ugovorene zdravstvene ustanove su osigurale 9.020 preventivnih sistematskih pregleda za hrvatske branitelje.

Cilj je preventivnim mjerama usmjerenim na zaštitu zdravlja, smanjiti stopu pobola i smrtnosti u nižim dobnim skupinama, a povećati očekivano trajanje i kvalitetu života hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata.

Zakoni

Izrađen je i na snagu je stupio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, čime je učinjen značajan korak u ubrzavanju postupaka za ostvarivanje prava hrvatskih branitelja, a prava su dodatno prilagođena potrebama hrvatskih branitelja.

Također, na snagu je stupio i Zakon o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata, kao jedinstveni propis kojim su na jednom mjestu regulirana sva prava civilnih stradalnika iz Domovinskog rata.

Stambeno zbrinjavanje

Vezano za stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja, tijekom 2021. godine dodijeljeno je ukupno 150 stanova, isplaćeno je 120 stambenih kredita i odobreno korištenje financijskih potpora za 250 korisnika.

Stručno osposobljavanje i zapošljavanje

Radi poboljšanja pristupa tržištu rada i zapošljivosti te promicanja aktivnog uključivanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji u gospodarske aktivnosti, usvojen je novi Program stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji za razdoblje od 2021. do 2023. godine.

Temeljem Programa, tijekom 2021. je raspisano 6 Javnih poziva za zaprimanje zahtjeva za korištenje mjera potpore, a ugovori o korištenju mjera su sklopljeni za 118 potpora.

S ciljem promocije vrijednosti nacionalnog identiteta i zaštite digniteta Domovinskog rata i hrvatskih branitelja, tijekom 2021. provedena su 4 Javna poziva za sufinanciranje umjetničkih i dokumentarističkih djela o Domovinskom ratu.

Temeljem provedenih poziva sufinancirano je postavljanje i uređenje 24 spomen-obilježja, izrada 13 audiovizualnih djela o Domovinskom ratu, izdavanje 14 književnih i publicističkih djela o Domovinskom ratu te je dodijeljeno sedam nagrada i 10 pohvala učenicima srednjih škola za kratke priče o Domovinskom ratu.

S ciljem pronalaska odgovora na najznačajnije neriješeno pitanje oružane veliko-srpske agresije na Hrvatsku, kontinuirano se ulažu naponi vezani za traženje osoba nestalih u Domovinskom ratu i posmrtnih ostataka smrtno stradalih osoba za koje nije poznato mjesto ukopa.

Tijekom 2021., prikupljena su saznanja o 62 moguća mjesta neregistriranih grobnica iz Domovinskog rata te su provedena cjelovita terenska istraživanja na 34 lokacije pri čemu su pronađeni i ekshumirani posmrtni ostaci 18 osoba. Provedeno je 8 završnih identifikacija temeljem kojih su završno identificirani posmrtni ostaci 21 osobe te je organizirana njihova pogrebna skrb.

STRATEŠKI PROJEKT - USPOSTAVA VETERANSKIH CENTARA U RH

S ciljem unaprjeđenja sveobuhvatnog sustava skrbi za braniteljsko-stradalničku populaciju iz Domovinskog rata, nastavljena je provedba strateškog projekta „Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj“.

Tijekom 2021., iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj, sufinancirana je izgradnja i opremanje veteranskih centara u Daruvaru, Sinju, Petrinji i Šibeniku.

Uspostavom veteranskih centara značajno je unaprjeđena dostupnost socijalnih usluga i skrbi za braniteljsko-stradalničku populaciju.

Veteranski centri – socijalna inovacija

- nadogradnja postojećeg sustava skrbi za hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata
- implementacija novih vrsta usluga

Centri postavljaju standard kvalitete u pružanju sveobuhvatne skrbi braniteljima i stradalnicima DR, istovremeno vrednujući njihove žrtve i postignuća u obrani RH

ULOGA VETERANSKIH CENTARA

ŠIBENIK

SINJ

PETRINJA

DARUVAR

- Potpuna prilagodba prostora osobama smanjene pokretljivosti i osobama s invaliditetom
- Održivi razvoj i energetska učinkovitost: zgrada je gotovo nulte kategorije (energetski razred „A+„)

**Podaci o aktima strateškog planiranja kojima se izravno podupire
provedba SC 5. P.P. 5.5.**

Važeći akti strateškog planiranja		
Nositelj provedbe	Akt strateškog planiranja	Indikativna sredstva za provedbu strateškog cilja
Ministarstvo hrvatskih branitelja	Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. (sunositelj)	1,42 milijardi kuna
	Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. (sunositelj)	301 milijuna kuna

Popis akata strateškog planiranja u izradi koji izravno podupiru provedbu strateškog okvira NRS-a 2030.

Strateški cilj	Naziv akta strateškog planiranja	Nositelj izrade akta
5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život	Nacionalni plan borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027. (sunositelj)	Ministarstvo hrvatskih branitelja

ZAKLJUČAK O PROVEDBI NACIONALNE RAZVOJNE STRATEGIJE ZA 2021. GODINU

U proteklom razdoblju, Hrvatska je dokazala svoju sposobnost postizanja makroekonomske i financijske stabilnosti. Pridruživanje europskim fondovima, uključujući Mehanizam za oporavak i otpornost, te jasna perspektiva pristupa europodručju i Schengenskom području, otvaraju Hrvatskoj nove mogućnosti za ostvarenje željenog napretka u idućem desetljeću.

Kroz instrumente razvojne politike na Europskoj razini, Hrvatska će imati pristup najmanje 24,5 milijarde eura europskih sredstava u narednim godinama. Ova sredstva predstavljaju jedinstvenu priliku za planirana ulaganja u javne politike usmjerene prema ostvarenju konkurentne, inovativne i sigurne Hrvatske.

Hrvatska je zemlja s prepoznatljivim identitetom i kulturom, očuvanim resursima, kvalitetnim životnim uvjetima i jednakim prilikama za sve, uključujući stradalničku i braniteljsku populaciju.

Slijedom svega gore navedenog, tijekom prve godine provedbe, vidljivi su rezultati rada i brožčani pokazatelji u realizaciji **Specifičnog cilja 5. – Zdrav, aktivan i kvalitetan život**, Prioritetno područje javnih politika 5.5. **Zaštita dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.**

AKTIVNOSTI 9. CENTRA ZNANJA – PROVEDBA NRS 2030.

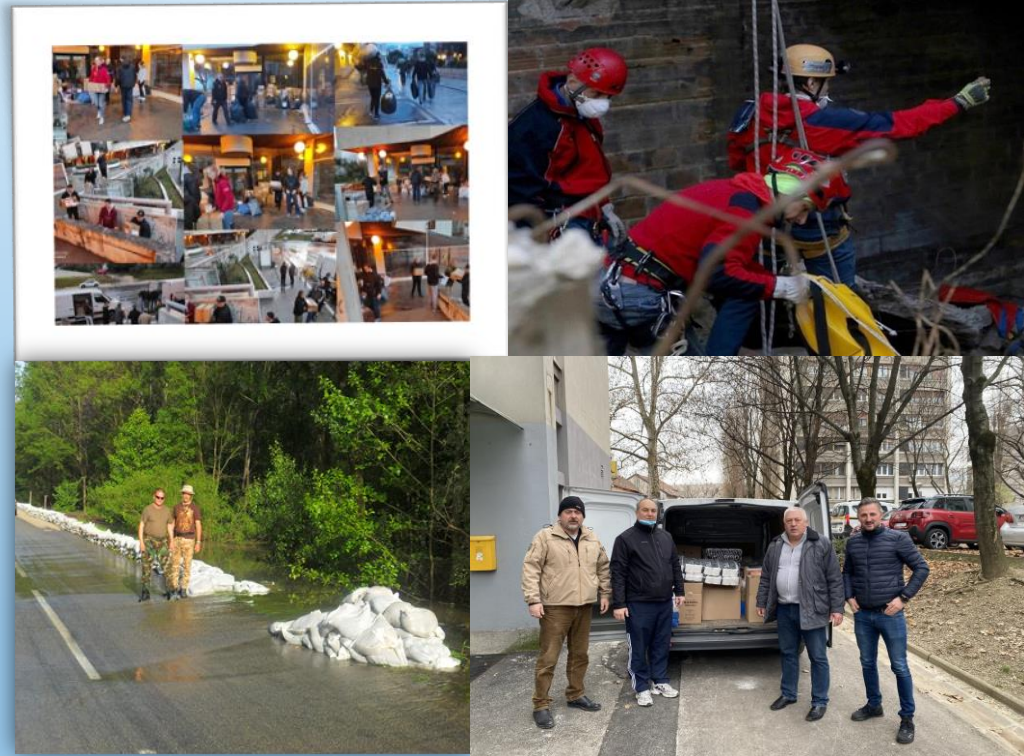
Kroz suradnju sa resornim Ministarstvom hrvatskih branitelja udruge 9. Centra znanja aktivno su sudjelovale u raznim fazama izrade Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske 2030., prijedlozima za donošenje zakonskih, podzakonskih i strateških akata, kao i fazi realizacije Razvojnog cilja 2. Jačanje otpornosti na krize, odnosno Strateškog cilja 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život, u Prioritetnom području 5.5. **Zaštita dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.**

Aktivnosti 9. Centra znanja tijekom 2022. godine bile su usmjerene na provedbu Razvojne suradnje Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, kroz unaprjeđenje organizacijskog razvoja, jačanje financijske održivosti, analizu zakona, javnih politika i modela otpornosti i održivosti udruga, kroz pojačane aktivnosti prijenosa specifičnih znanja i višeprogramskog povezivanja svih Centara znanja u stvaranju Uključive i solidarne, Digitalne Hrvatske i Zelene i održive Hrvatske.

BORBA U SUZBIJANJU PANDEMIJE I ELEMENTARNIH NEPOGODA

Kroz aktivnosti provođenja javnih akcija, grupa podrške, kampanja, društveno odgovornih i humanitarnih aktivnosti, u izvanrednim uvjetima zaustavljanja virusa COVID-19, hrvatski branitelji i stradalnici Domovinskog rata, stavili su se na raspolaganje nadležnim institucijama u svrhu zaustavljanja širenja zaraze na području cijele Republike Hrvatske.

Djelujući kroz stožere civilne zaštite i dobrovoljna spasilačka društva, pokazali su izniman stupanj solidarnosti i zajedništva kroz aktivnosti usmjerene ka pomoći hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji i svim potrebitima u teškim životnim, zdravstvenim i socijalnim uvjetima, pogođenih pandemijom koronavirusa, kao i saniranja posljedica raznih elementarnih nepogoda, odnosno obnove razorenih stambenih objekata naših članova i opće populacije, posebice nakon teških poplava, kao i razornih potresa u Zagrebu i Sisačko-Moslavačkoj županiji 2020. i 2021. godine.

SOLIDARNO I ODGOVORNO

DOBROVOLJNO DARIVANJE KRVI

PRIKUPLJANJE DONACIJA

POMOĆ UGROŽENIM SKUPINAMA

BORBA PROTIV SIROMAŠTVA

SMJEŠTAJ OBITELJI BRANITELJA NA LIJEČENJU

ORGANIZIRANJE HUMANITARNIH AKCIJA, IZLOŽBI I AUKCIJA

OSTALE AKTIVNOSTI

RAZVOJNA SURADNJA – VIŠEPROGRAMSKO POVEZIVANJE SVIH CENTARA ZNANJA U STVARANJU UKLJUČIVE I SOLIDARNE, DIGITALNE HRVATSKE I ZELENE I ODRŽIVE HRVATSKE

Tijekom 2022. godine povećali smo aktivnosti na višeprogramskom povezivanju svih Centara znanja u stvaranju Uključive i solidarne Hrvatske, Digitalne Hrvatske i Zelene i održive Hrvatske, te smo organizirali koordinacijske sastanke, Konferenciju, kao i sudjelovali na aktivnostima organiziranim od strane drugih suradnih organizacija u Zagrebu i Splitu.

Na Konferenciji 9. Centra znanja za društveni razvoj održanoj 25. studenog 2022., pod nazivom „Znanjem kroz izazove budućnosti“, održane su edukacije o realizaciji Razvojne suradnje i provedbi aktivnosti vezanih uz analizu Nacionalne razvojne strategije Hrvatske do 2030. godine, te su kroz višeprogramsko povezivanje CZ i prijenos specifičnih znanja prezentirane brojne dugogodišnje aktivnosti udruga i pojedinaca u području solidarnosti, osobito u vrijeme poplava, potresa, pandemije COVID 19, kao i aktivnosti pošumljavanja, čišćenja podmorja, zelenih površina te u senzibiliziranja stanovništva na potrebu očuvanja okoliša.

KONFERENCIJA 9. CENTRA ZNANJA

Također je održano predavanje o Nacionalnoj razvojnoj strategiji RH do 2030. u području djelovanja 9. Centra znanja, predavanje na temu Nacionalnog plana za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2021. do 2027. (modeli održivosti i otpornosti CD), predavanje na temu „Pristupačnost digitalnih sadržaja i usluga” i predavanje na temu “Upravljanje gradivom u digitalnom obliku”.

Na temu višeprogramskog povezivanja Centara znanja u području Uključiva i solidarna Hrvatska, predavanje pod nazivom „Pristupačnost kao preduvjet uključenosti osoba s invaliditetom” održao je predstavnik 8. Centra znanja, dok je predavanje na temu „Solidarnost u zajednici” održao predstavnik Udruge MoSt.

Po završetku Konferencije doneseni su zaključci kojima su utvrđene smjernice daljnjeg razvoja 9. Centra znanja za društveni razvoj u području djelovanja unaprijeđenja kvalitete življenja hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata.

ZAKLJUČAK ANALIZE NRS 2030

Provedbom ove Analize Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030, utvrdili smo da ovaj krovni dokument i akt strateškog planiranja koji predstavlja okvir za razvoj naše države u narednom desetljeću, prepoznaje specifične potrebe braniteljske i stradalničke populacije koje se očituju u realizaciji Razvojnog cilja 2. Jačanje otpornosti na krize, odnosno Strateškog cilja 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život, u Prioritetnom području 5.5. **Zaštita dostojanstva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji te civilnih stradalnika Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.**

Kroz suradnju sa resornim Ministarstvom hrvatskih branitelja, udruge 9. Centra znanja aktivno su sudjelovale u raznim fazama izrade Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske 2030., prijedlozima za donošenje zakonskih, podzakonskih i strateških akata, kao i fazi realizacije ciljeva usmjerenih ka provedbi aktivnosti Razvojne suradnje u području djelovanja unaprjeđenja kvalitete življenja hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata.

Obzirom da je godišnje izvješće o provedbi NRS 2030. za 2021. godinu, pokazalo vrlo aktivnu dinamiku provedbe gore navedenih ciljeva u specifičnom prioritetnom području Strategije, imamo obvezu nastaviti daljnju uspješnu suradnju i partnerski odnos sa nadležnim ministarstvom u cilju poboljšanja aktivnosti kojim će se osigurati potpuna integracija, inkluzija i daljnji napredak u skrbi o hrvatskim braniteljima i stradalnicima Domovinskog rata.

ZAKLJUČAK ANALIZE NRS 2030

Udruge hrvatskih branitelja i stradalnika iz Domovinskog rata, članice 9. Centra znanja, od kojih su neke osnovane davne 1992. godine, u svrhu zaštite prava svojih članova i ublažavanja teških posljedica njihovog stradavanja na prvoj crti bojišnice u obrani suvereniteta Republike Hrvatske, tijekom svih ovih godina prošle su težak, ali iznimno uspješan put, usmjeren ka razvoju njihovih ljudskih i organizacijskih kapaciteta oblikovanih specifičnim potrebama svojih članova i provedbi aktivnosti projekata u cilju zaštite digniteta Domovinskog rata.

Hrvatski branitelji koji su postavili temelje za stvaranje suverene i neovisne države nastavili su izgradnju moderne Hrvatske i jačanje hrvatske vojske koja je sastavnica NATO saveza, ali su dali svoj doprinos i kroz druge stupove države i društva u cjelini.

Hrvatski branitelji i stradalnici su sastavni dio svih kategorija društva i sudionici svih društvenih procesa pa tako i onih u kojima prenose svoja znanja i iskustva na druge ili usvajaju i primjenjuju iskustva drugih na korist šire zajednica te stalno rade na jačanju kapaciteta pojedinaca i udruga radi postizanja ciljeva od općeg dobra.

Jedan od izazova koji je vezan uz vrijeme i okruženje u kojem živimo je “digitalni svijet” i prilagodba društva novim tehnologijama.

Udruge članice 9. Centra znanja su i u ovom području započele proces prilagodbe radi jačanja kvalitete življenja, kao i radi potrebe stalnog sudjelovanja u razvoju hrvatskog društva i jačanju moderne Hrvatske u okviru EU.

Iako su naše udruge pokazale znatnu količinu aktivnosti usmjerenih ka ekologiji i zaštiti okoliša, kroz aktivnosti Razvojne suradnje u stvaranju Zelene i održive Hrvatske, ipak smatramo da nismo još uvijek prepoznati u specifičnim strateškim ciljevima NRS-e, te ćemo zato u narednom razdoblju proučavati aktivnosti i provedbe mjera navedenih u **RS 3. Zelena i digitalna tranzicija**, posebice SC 8. **Ekološka** i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, te kao što je gore navedeno, posvetiti se izazovima koje donosi SC 11. **Digitalna tranzicija društva** i gospodarstva.

IZVORI:

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine

Prezentacija MHB - Financijsko razdoblje EU 2021-2027.

Prezentacija MHB – Nacionalna razvojna strategija RH do 2030 u području djelovanja 9. Centra znanja

Godišnje izvješće o provedbi Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine, za 2021. godinu

Izvješće o provedbi godišnjeg plana rada Ministarstva hrvatskih branitelja za 2021. godinu

Programi i mjere Ministarstva hrvatskih branitelja usmjereni zaštititi i očuvanju zdravlja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata